

З.П. Бараник, д-р екон. наук, доц.,
заступник завідувача кафедри статистики;
Ю.К. Семениченко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ “Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана”

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ З ПРОГРАМИ “ОБЛІК І АУДИТ В УПРАВЛІННІ БАНКАМИ” КНЕУ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Підготовка магістрів напряму “Облік і аудит” в наступні декілька років буде зазнавати суттєвих змін. Згідно вимог Болонського процесу магістерський рівень підготовки буде розділено на два напрями: підготовка магістрів – практиків та підготовка магістрів-науковців. Кафедра обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана забезпечує викладання широкого спектру дисциплін для підготовки спеціалістів – практиків, зокрема магістрів з програми “Облік і аудит в управлінні банками”. Всі дисципліни мають практичне призначення, а також містять значний обсяг різних видів інноваційних навчальних технологій.

Головне завдання при формуванні переліку і змісту дисциплін було поєднання специфіки банківської діяльності, менеджменту банку та бухгалтерського фінансового і управлінського обліку. Серед дисциплін виділяються такі, як “Облікові технології банківських операцій”, “Облік і аудит в установах Національного банку України”, “Управлінський облік і аналіз в банках”. Ці дисципліни необхідні не тільки для підготовки фахівців із бухгалтерського обліку в банках всіх рівнів, але й формування знань у магістрів із технологій ведення операцій банку, економічного аналізу діяльності банку.

Серед навчальних технологій для магістрів програми використовуються міні-тренінги на практичних і консультативних заняттях, дидактичні ігри та комплексний тренінг з усіх дисциплін програми. Удосконалення технології навчання за дисципліною “Облікові технології банківських операцій” базується на впровадженні різних дидактичних ігор на практично-семінарських заняттях. На жаль, для основної форми навчання – денної, такі заняття були замінені на індивідуально-консультативні. Така побудова навчального процесу не дає змоги повністю симулювати роботу фронт-офісу та бек-офісу банку, де яскравим представником останнього є бухгалтерія. Тому реалізація таких форм навчальних технологій проходить апробацію у студентів вечірньої та заочної форми навчання.

Виділяються наступні дидактичні ігри (симуляції): “Побудова технології відкриття підприємству визначеної форми власності поточного рахунку”, “Організація робіт по побудові облікової технології надання кредиту”. Реалізація симуляційних ігор при вивченні названої дисципліни передбачає цілий комплекс навчальних технологій. В процесі гри застосовуються також ще два види технологій – перед початком гри створення малих груп серед студентів та в процесі гри використання мозкової атаки. Симуляція – це подання вибраного фрагменту конкретної ситуації в спрощеному вигляді та розігрування

студентами в ролях функцій (посадових обов'язків різних банківських працівників) її учасників. Сутність стимуляційної гри полягає у відтворенні студентами складних ситуацій в створенні банківської технології. Наприклад, за темою “Облікові технології операцій банку з платіжними картками” пропонуються такі види симуляційних ігор: “Вибір банківських підрозділів для відкриття платіжної картки MasterCard Standard”, “Вибір режиму функціонування банку-емітенту”, “Аліса в країні транзитних рахунків”, “Втрата платіжної картки” тощо.

Основною метою використання дидактичних ігор є формування початкового досвіду в побудові облікової технології будь-якої банківської операції, необхідного для кар'єри в банках другого рівня. Крім дидактичних ігор значну практичну реалізацію знань дає комплексний тренінг за всіма дисциплінами програми “Облік і аудит в управлінні банками”. Від магістрів вимагається не тільки відмінне знання методики бухгалтерського фінансового обліку в банках, але й теорії та практики побудови технологій банківських операцій, організації обліку в банках, формування звітності, знання методики аналізу банківської діяльності, особливостей побудови управлінського обліку та менеджменту в банках. Треба зазначити, що для якісної презентації тренінгу необхідне творче мислення, володіння різними комп'ютерними програмами, навички ораторського мистецтва та якісна, цікава подача матеріалу. Для того, щоб забезпечити всі вищезазначені елементи навчальної технології кафедра обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу виробила методичні вказівки із проведення тренінгу, проводить установчі лекції по кожній дисципліні, що включається у тренінг. Все це було здійснено з метою підготовки фахівців із обліку і аудиту в банках не тільки з теоретичною підготовкою, але й повним забезпеченням практичних знань.

Основним завданням на сьогоднішній день є розуміння кваліфікації науковця зі спеціальності “Облік і аудит”, тобто другого напрямку зміни навчального процесу. Розбудова цілого комплексу інформаційного забезпечення повинна включати при цьому створення навчальних дисциплін теоретично-наукового та методичного характеру. Можна запропонувати наступні дисципліни для впровадження в навчальний процес підготовки магістрів: “Методологія наукових досліджень в обліку і аудиті”, “Методологія аналізу банківської діяльності”, “Методологія бухгалтерського обліку в банках”, “Новітні технології банківських операцій”, “Методика обліку банківських операцій”, “Облік сучасних банківських продуктів” тощо. Наведені дисципліни дадуть можливість розвивати економічну науку в напрямках обліку і аудиту банківської діяльності, що дозволить майбутнім спеціалістам передбачити зміни на сучасних банківських ринках, розбудувати методологію обліку в банках за міжнародними стандартами, в деякій мірі запобігти руйнівним кризам в банківській системі.